

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

*Ελευθεράκης Θεόδωρος
Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής
Εκπαίδευσης
Πανεπιστήμιο Κρήτης*

Περιεχόμενα

- Η επιστήμη της Κοινωνιολογίας

- Εισαγωγικά
- A. Compte

- Η ανάπτυξη της Κοιν/γίας της Εκπ/σης

- J. Dewey, 1859-1952,
- E. Durkheim, 1858-1917,
- K. Mannheim, 1893-1947).

- Επίλογος

○Η επιστήμη της
Kοινωνιολογίας

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΟΥ ΜΕΛΕΤΑ:

- τις ανθρώπινες κοινωνίες, συστηματικά, κυρίως, στα σύγχρονα βιομηχανικά συστήματα.
- τις αυθόρυμτες εκδηλώσεις της κοινωνικότητάς μας, ως κοινωνικά φαινόμενα:
 - α. την κοινωνική συμπεριφορά (τρόπος επικοινωνίας μας με τους άλλους, π.χ. σε γιορτή ‘χρόνια πολλά’) και
 - β. την κοινωνική δράση (συνειδητοποίηση, αποδοχή και ενεργοποίηση κάποιου κοινωνικού ρόλου π.χ. ρόλος φοιτητή, αδελφού, παιδιού, πολίτη, φίλου, ψηφοφόρου, συμφοιτητή κ.ά.).

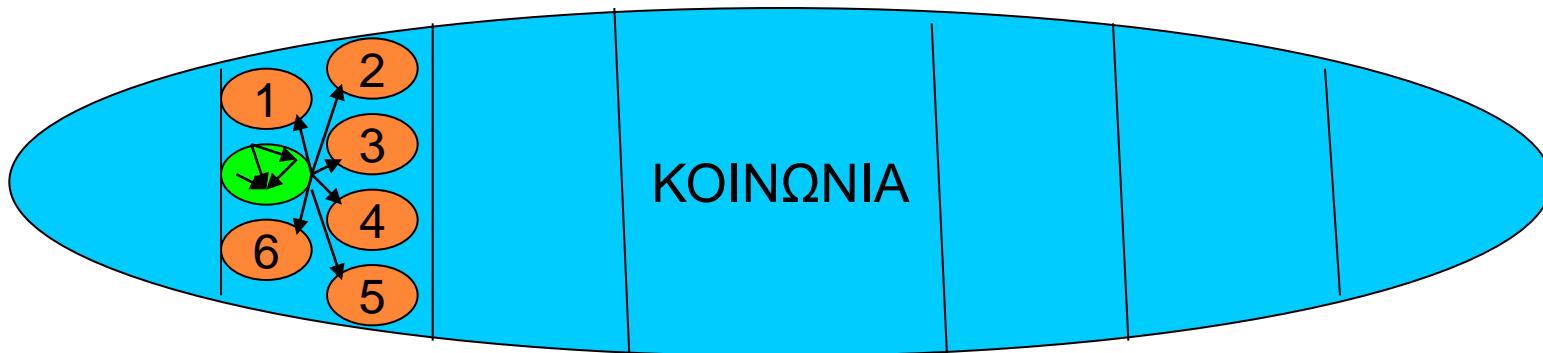
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΟΥ ΜΕΛΕΤΑ:

- τις **μεταβολές** που παρουσιάστηκαν στις ανθρώπινες κοινωνίες τους τελευταίους 2-3 αιώνες.
- τους **κοινωνικούς θεσμούς**, που δημιουργήθηκαν από το **βιομηχανικό μετασχηματισμό** των τελευταίων αιώνων, π.χ. σχολείο, οικογένεια.
- **εκδηλώνεται** ως τη **νέα ιδέα** της Γαλλικής Επανάστασης (1789) που αγωνίζεται για την **επιστημολογική της αυτονομία** με το έργο των (Saint-Simon, Comte, Marx & Spencer), για **προσδιορισμό του αντικειμένου και της μεθόδου** της. Προς αυτή την κατεύθυνση βοήθησαν και οι E. Durkheim, F. Tonnies, M. Weber.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ε'ΙΝΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΟΥ ΜΕΛΕΤΑ:

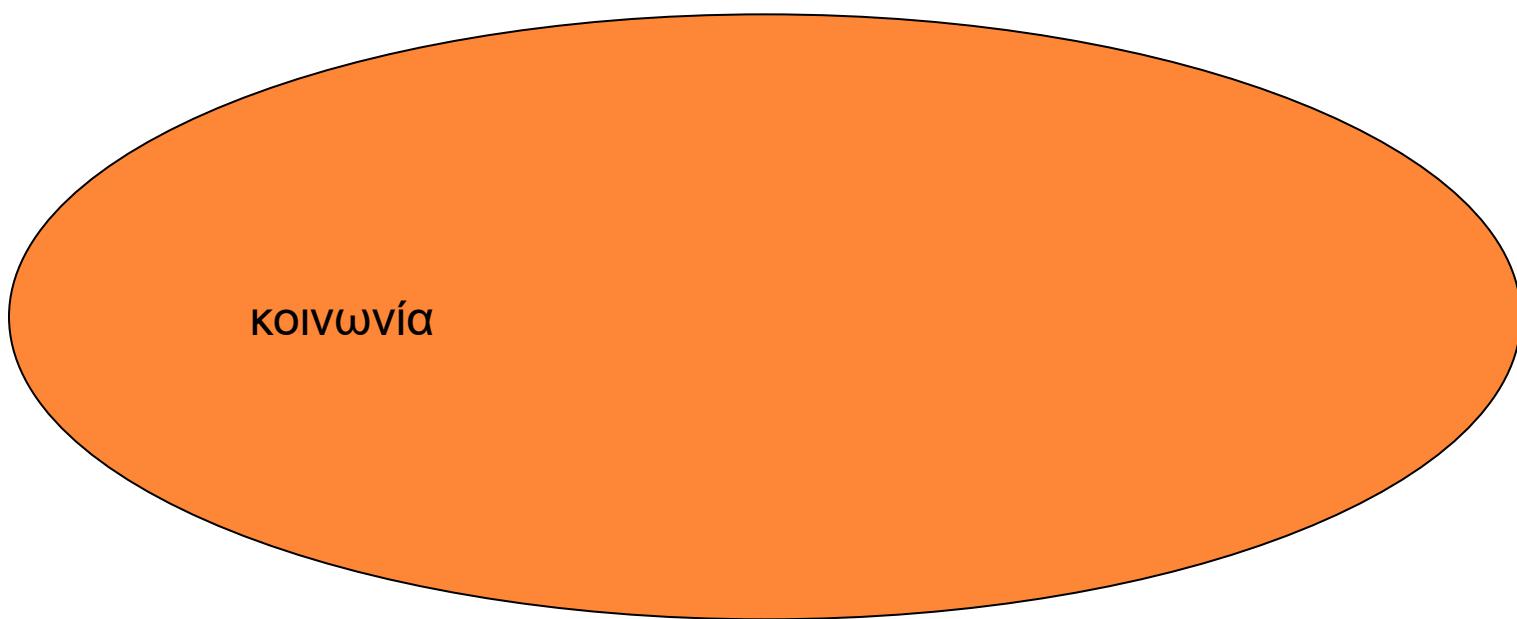
- Επιστήμη μελέτης της κοινωνίας: δηλαδή,

- a. τις προϋποθέσεις & συνέπειες (ερμηνεία) της εμφάνισης-παραγωγής, διατήρησης, μεταβολής-εκτύλιξης, έκλειψης **των κοινωνικών σχέσεων** (σύνολο *στοιχείων σύνδεσης*) ατόμων, συνόλων, οργανώσεων
- β. τη συγκρότηση, λειτουργία (ή δυσλειτουργία), μετασχηματισμό **των κοινωνικών συνόλων**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΑ

○Η **κοινωνία** ορίζεται ως ένα **σύστημα θεσμοποιημένων τρόπων συμπεριφοράς (ΘΕΣΜΩΝ)**

- Θεσμός της κοινωνίας:
όπου οι αλλαγές της κοινωνίας επιφέρουν αλλαγές και στα μέρη της (Θεσμούς)

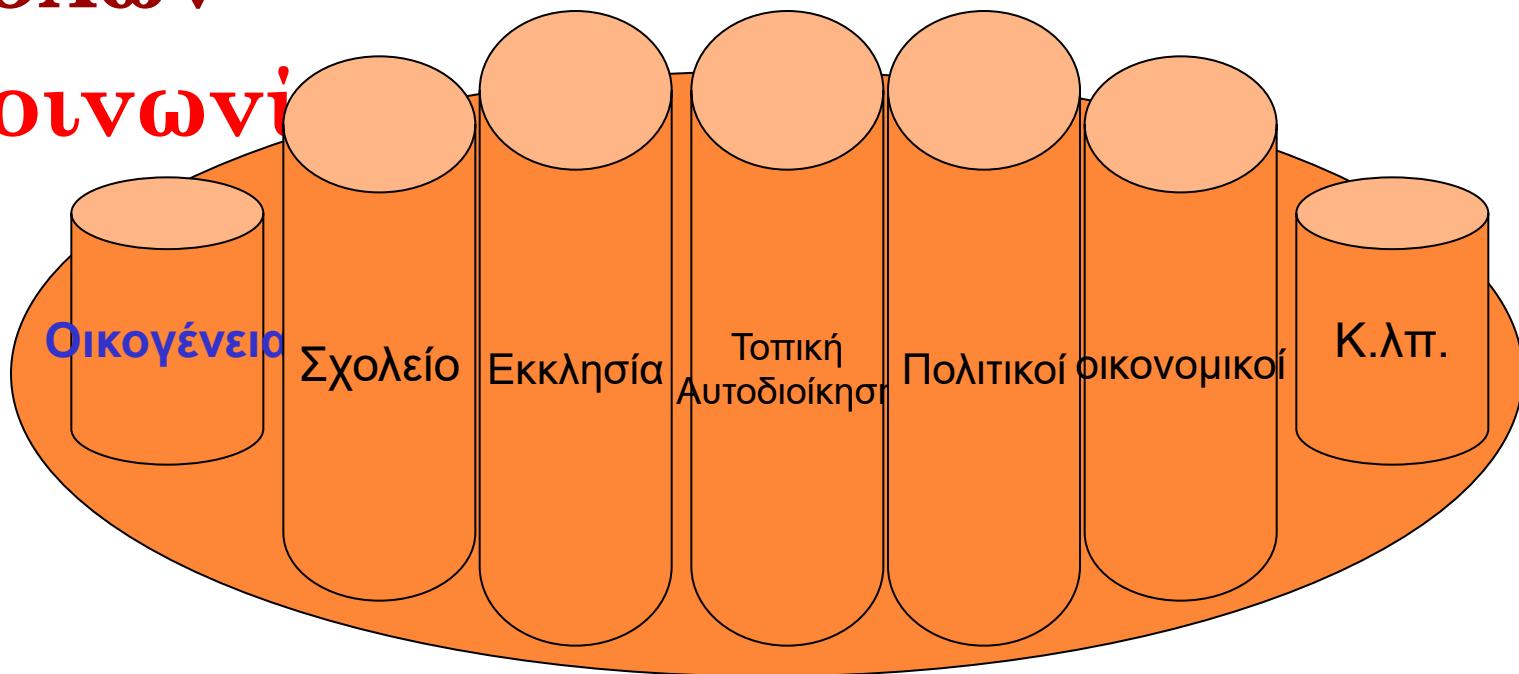
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ: ΚΟΙΝ. ΘΕΣΜΟΣ

- **Θεσμός:** σύνολο των *σταθερών* και *τυποποιημένων τρόπων δράσης* –ατομικής και κοινωνικής– που ανταποκρίνονται στους αντίστοιχους *κοινωνικούς ρόλους* που αναθέτει μια κοινωνία σε κάθε μέλος της ανάλογα με την *κοινωνική του θέση*.
- **Κοινωνικός Θεσμός:** η επιδίωξη *κοινωνικά σημαντικών σκοπών* με *κοινωνικά παραδεκτούς* και *παγιωμένους τρόπους ατομικής ή συλλογικής συμπεριφοράς*. Σε κάθε κοινωνικό *θεσμό* αντιστοιχούν κάποιοι *ρόλοι* και κάποιες *θέσεις*.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ

ο Κοινωνικός θεσμός: παγιωμένα δίκτυα συμπεριφορών, δράσεων και ρόλων

ο κοινωνία

• Θεσμός της κοινωνίας:

όπου οι αλλαγές της κοινωνίας (ΑΓΡΟΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ) επιφέρουν αλλαγές και στους επιμέρους θεσμούς

ΆΡΑ: Κοινωνιολογία

- είναι επιστήμη, διότι προϋποθέτει τη χρήση συστηματικών μεθόδων διερεύνησης για την αποτίμηση των θεωριών υπό το φως αποδείξεων και λογικών επιχειρημάτων.
- μελετά:
- α) «την κοινωνική ζωή των ομάδων και των κοινωνιών του ανθρώπου» (Giddens, 2002: 50)
- β) «ως κοινωνικά φαινόμενα, την κοινωνική συμπεριφορά και την κοινωνική δράση» (Λεξικό Κοινωνικών Επιστημών UNESCO, Αθήνα 1972)
- γ) τους κοινωνικούς θεσμούς της βιομηχανικής κοινωνίας (Giddens, 1989: 34)

AUGUSTE СОМТЕ (1798-1857): ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

AUGUSTE COMTE (1798-1857): ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

- Ο A. Comte είχε σαν σκοπό να κάνει την **Κοινωνιολογία=«Κοινωνική Φυσική»**, όπως αρχικά την είχε αποκαλέσει, δηλαδή μια επιστήμη που να βασίζεται στην *αντικειμενική παρατήρηση, καταγραφή και μελέτη* των κοινωνικών φαινομένων. Αργότερα τη 'βάφτισε' **Κοινωνιολογία**.
- Οι επιστήμες επιδιώκουν να αποκαλύψουν καθολικούς νόμους που διέπουν τα φαινόμενα που μελετούν.
- Αν η **Κοινωνιολογία** ανακαλύψει τους νόμους που διέπουν την ανθρώπινη κοινωνία, θα είμαστε σε θέση να διαμορφώσουμε τη μοίρα και την κοινωνία μας, όπως ελέγχουμε τα φυσικά φαινόμενα.

AUGUSTE COMTE (1798-1857): ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

13

- Η **Κοινωνιολογία** είναι η επιστήμη της κοινωνίας, η οποία σαν αντικείμενό της έχει τη **σπουδή** των **κοινωνικών φαινομένων**.
- Στην κοινωνιολογική θεωρία του Comte δεσπόζει ο **Νόμος των 3^{ων} σταδίων** (ανακάλυψη θεμελιώδους κοινωνικού νόμου):
- Κάθε τομέας γνώσης, άρα και η κοινωνία, περνάει από τρία διαφορετικά θεωρητικά στάδια:
 - **Α. το θεολογικό ή φανταστικό:** κανόνες ρύθμισης των ανθρωπίνων σχέσεων αυτηροί και απόλυτοι καθοριζόμενοι από ένα πρόσωπο (**Θεός, Μονάρχης**)

AUGUSTE COMTE (1798-1857): ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

- **Β. το μεταφυσικό ή αφηρημένο:** οι ανθρώπινες σχέσεις διέπονται από διαφοροποιήσεις και κανονισμούς που στηρίζονται σε νόμους καθοριζόμενους από θεσμούς (Κράτος, Σύνταγμα)
- **Γ. το επιστημονικό ή θετικό στάδιο:** βιομηχανική κοινωνία με υψηλού βαθμού κοινωνικές διαφοροποιήσεις και πολυσύνθετα συστήματα άσκησης κοινωνικού ελέγχου (Θετική φιλοσοφία, Επιστήμη)

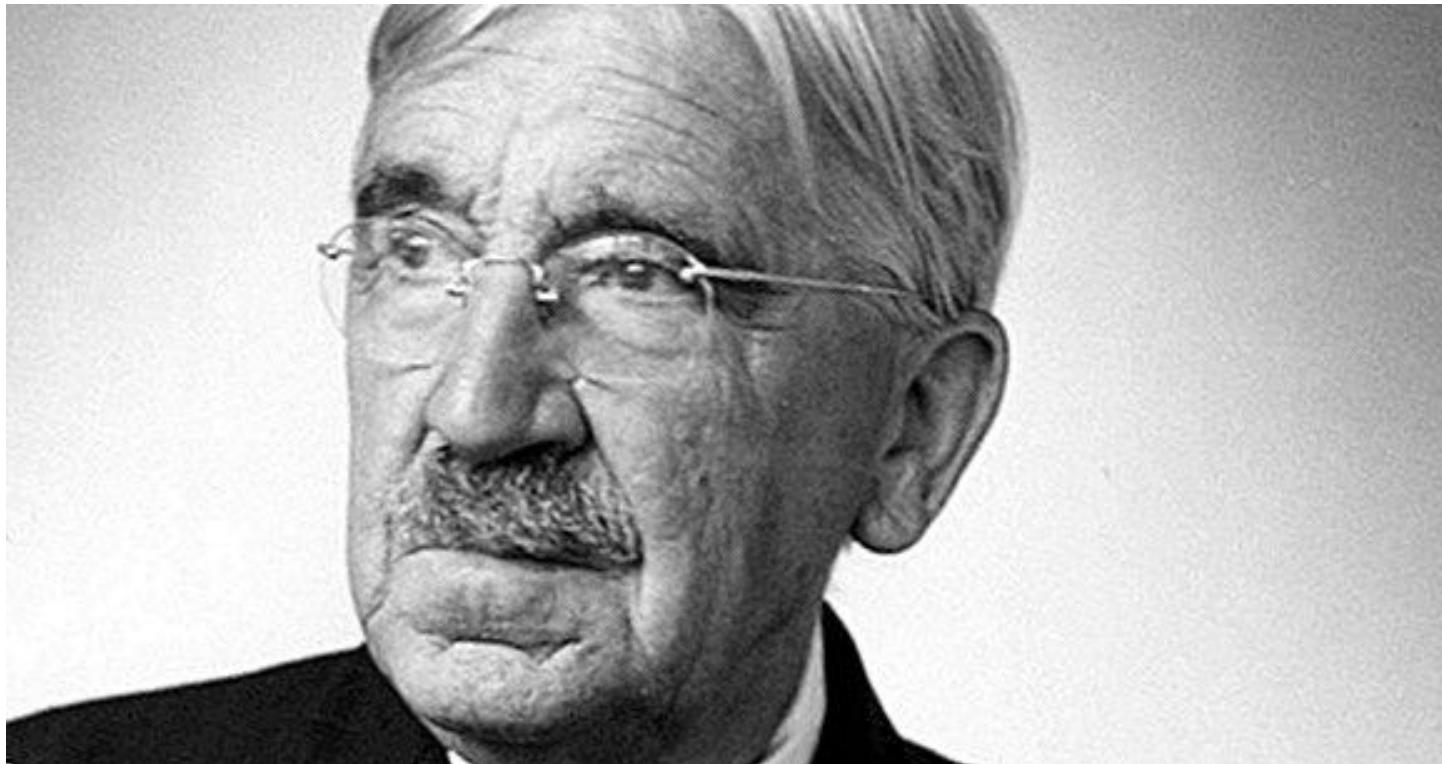
Συμπερασματικά:

- Η σύγχρονη πνευματική αταξία οφείλεται στην ταυτόχρονη χρήση των τριών ριζικά ασυμβίβαστων φιλοσοφιών
- Θα υπήρχε μια καθορισμένη τάξη **αν** οποιαδήποτε από τις 3 αυτές φιλοσοφίες κατάφερνε στα αλήθεια **να επικρατήσει** καθολικά και ολότελα

○Η ανάπτυξη της
*Κοινωνιολογίας της
Εκπαίδευσης*

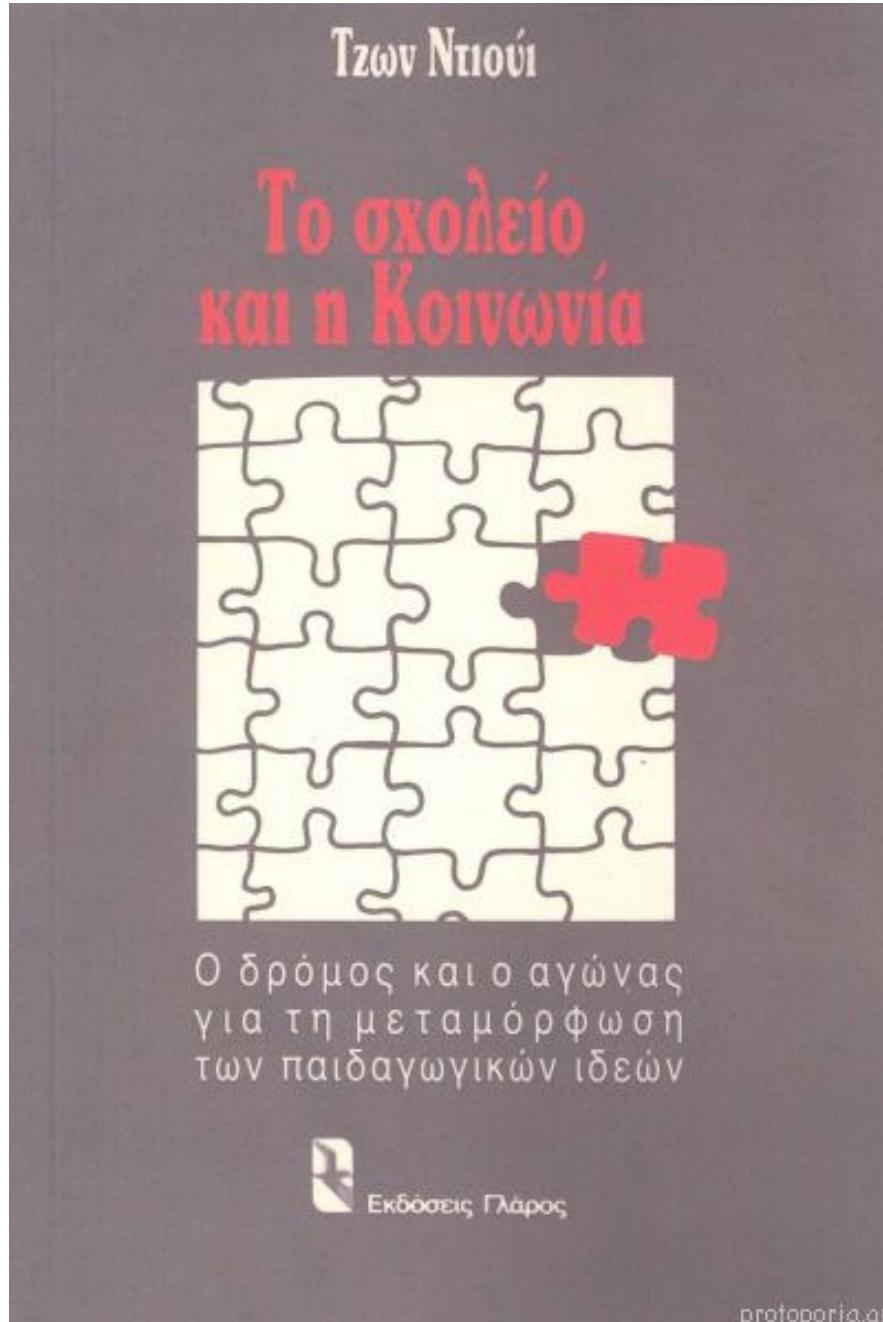
JOHN DEWEY (1859-1952): ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

**Τόνισε τη στενή σχέση μεταξύ κοινωνίας
και σχολείου**

JOHN DEWEY (1859-1952): ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Τόνισε τη
στενή σχέση
μεταξύ
κοινωνίας και
σχολείου

JOHN DEWEY (1859-1952): ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

- Παρατήρησε ότι ο απλός τρόπος ζωής της κοινωνίας και της υπαίθρου κατέρρεε και οι κοινωνικές δομές άλλαζαν την περίοδο της Βιομηχανικής Επανάστασης.
- Ενώ **η κοινωνία** δεν προέβαινε σε καμιά σχεδόν ενέργεια να εντάξει το **παιδί** ως ουσιαστικό και ενεργητικό μέλος της, κατόπιν μάλιστα των συνεχών και ραγδαίων αλλαγών που συνέβαιναν. Άρα οι βασικοί θεσμοί της (**σχολείο, εκκλησία**) θα έπρεπε να αναλάβουν πρωτοβουλία.
- Υπήρχε μια τεράστια **διαφορά μεταξύ**
 - **του παιδιού της υπαίθρου**, το οποίο κατείχε την **αλήθεια** και την αξία της την **εμπειρία**, ήταν συνδεδεμένο με τη γη και με τη φύση, είχε στενή σχέση και συνοχή με την καθημερινή κοινωνική ζωή και
 - **του παιδιού της πόλης** που, μέσα σ' ένα περίπλοκο δίκτυο σχέσεων, **απολάμβανε περισσότερα αγαθά** αν και δεν ήξερε πώς παράγονταν αυτά.

JOHN DEWEY (1859-1952): ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

- **Πειραματικό σχολείο στο Chicago (Dewey School ή Laboratory School -Σχολείο Εργαστήριο-) εκεί, με τη φιλοσοφία του Σχολείου Εργασίας, που στηρίζεται στην αρχή ‘μανθάνειν διά του πράττειν’ (learning by doing), γινόταν προσπάθεια:**
 - να αποσπασθεί το ενδιαφέρον του παιδιού από **καθαρά σχολικούς σκοπούς** (καλή επίδοση, προαγωγή).
 - Ενώ αντιστοίχως να προαχθεί:
 - α. σ' όλο το **σχολείο** ένα **κοινωνικό πνεύμα** συνεργασίας και αλληλοβοήθειας
 - β. στη **σχολική τάξη** ένα **παιδαγωγικό κλίμα** που θα απελευθέρωνε το πνεύμα για να επιτευχθεί τέτοια συνεργασία (**παιδαγωγική ατμόσφαιρα & ελευθερία**)
 - γ. στενή σχέση σχολείου με την οικογένεια του κάθε παιδιού και με το **ευρύτερο περιβάλλον** (συνεργ. εκπ/κών, γονέων & άλλων κοιν. φορέων)
 - δ. **σχολείο** (*δεύτερο σπίτι του παιδιού*) = **κοινοπολιτεία σε μικρογραφία**, μια **μικρή κοινωνία**, που αντικατόπτριζε τη **μεγάλη κοινωνία** και είχε σαν στόχο να συμβάλει στη βελτίωση κάθε κοινωνίας.

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

○ A. KOIN/ΓΙΑ:

- Ιδιάζον **αντικείμενο** της Κοιν/γίας είναι το «**κοινωνικό φαινόμενο**» και δεν μπορεί να διεκδικηθεί από καμιά άλλη επιστήμη, αποτελεί «**κοινωνικό γεγονός**» με διακριτά κοινωνικά χαρακτηριστικά, τα οποία δεν υπόκεινται σε βιολογικές ή ψυχολογικές ερμηνείες, είναι έξω από το άτομο «*προικισμένα με δύναμη καταναγκασμού, μέσω της οποίας ... επιβάλλονται πάνω στο άτομο, ανεξάρτητα από την προσωπική του βούληση*» (E. Durkheim).

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- Αρχικά προσδιόρισε τα **κοινωνικά γεγονότα** από τον τρόπο που εμφανίζονται και από τους περιορισμούς που θέτουν στον άνθρωπο, με βάση ένα συγκεκριμένο **νομικό πλαίσιο**.
(Εξωτερικός έλεγχος, περιορισμός).
- Αργότερα τόνισε ότι τα **κοινωνικά γεγονότα** και οι **ηθικοί κανόνες** καθοδηγούν και ελέγχουν τη συμπεριφορά του ανθρώπου αποτελεσματικά, μόνον όταν εσωτερικεύονται στη συνείδηση των ατόμων, που αποτελούν τα μέλη της κοινωνίας. Έτσι οι εξωτερικοί περιορισμοί δεν είναι μορφή επιβολής ελέγχου αλλά γίνονται ηθική υποχρέωση υπακοής σε κανόνες, που έχουν ορισθεί από ένα πληθυσμιακό σύνολο μιας γεωγραφικής περιοχής, δηλαδή η κοινωνία είναι «κάτι πάνω από μας και κάτι από μας» (Durkheim).
(Εσωτερικός έλεγχος, περιορισμός).
- Ο Durkheim ενδιαφέρθηκε για τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων και δομών παρά για **ατομικά χαρακτηριστικά**.

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- **Β. ΑΓΩΓΗ:**
- Στο έργο του «Αυτοκτονία» (1897) προσπαθεί να καταδείξει πώς διάφοροι κοινωνικοί παράγοντες επηρεάζουν ατομικές συμπεριφορές. Επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία των ευρωπαϊκών κοινωνιών ως προς τον αριθμό αυτοκτονιών:
- Κοιν. δομές (κοιν. ομάδες) με αυξημένα ποσοστά αυτοκτονιών έχουν σχετική άμβλυνση της κοινωνικής συνοχής (κοινωνικής ενσωμάτωσης) ή κατάσταση σχετικής έλλειψης κανόνων. «*Όταν η κοινωνία είναι σε μεγάλο βαθμό συγκροτημένη κρατά τα μέλη της υπό έλεγχο*» (Durkheim).
- Η **κοινωνική συνοχή** και η **ομαλή ένταξη** και **ενσωμάτωση** των ατόμων μιας κοινωνικής ομάδας
- προστατεύει από αποτυχίες και δυστυχίες τα μέλη της.

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- Στην ωριμότητά του ο Durkheim κατέληξε ότι: **Μόνο αν όλα τα μέλη της κοινωνίας (παλαιότερης ή νεότερης) επικεντρώνονταν στις ισχύουσες παραδοχές σχετικά με τον κόσμο που τους περιβάλλει, θα μπορούσε να επιτευχθεί η **ηθική ενότητα της κοινωνίας**.**
- **Οι απεριόριστες επιθυμίες του ανθρώπου** μπορούν να τιθασευτούν μόνον από έναν **εξωτερικό κοινωνικό έλεγχο**.
- Η κοινωνία είναι αυτή, τελικά, που επιβάλλει όρια στις ανθρώπινες επιθυμίες, ως προς τις ηθικές ανάγκες,
- όπως αντίστοιχα ο οργανισμός του ανθρώπου επιβάλλει όρια ως προς τις φυσικές ανάγκες.
- Όπου οι κοινωνικές ρυθμίσεις δεν έχουν ισχύ, δηλαδή **δεν ασκείται κοινωνικός έλεγχος στις ατομικές τάσεις**, τότε επικρατεί ανομία (κατάσταση σχετικής έλλειψης κανόνων στη συνολική κοινωνία ή σε τμήματά της).

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- Ως κοινωνιολόγος τη θεώρησε **ως μια κοινωνική υπόθεση**:
 - α. Η **κοινωνία καθορίζει το ιδανικό** που μέσω της **αγωγής** μπορεί να επιτευχθεί. Όταν το ιδανικό επικρατεί στην **κοινωνία** έχουμε **ομοιογένεια στα μέλη της** και η ίδια μπορεί να **επιζήσει**. Η **αγωγή** περιλαμβάνει και **ενδυναμώνει** προοδευτικά αυτή την ομοιογένεια, διότι **στερεώνει στην ψυχή του παιδιού κάθε ομοιομορφία που απαιτεί η κοινή ζωή**.
- Κοινωνία-ιδανικό-αγωγή-ομοιογένεια-συνεχής ενδυνάμωση με αγωγή-ομοιομορφία & κοινωνική συνοχή

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- β. Υπάρχουν πολλές μορφές αγωγής, η κάθε κοινωνία καθορίζει τον τύπο της αγωγής που θα πραγματοποιηθεί.
- **Η εσωτερικοποίηση των ηθικών αξιών και των αρχών**, μέσω και της αγωγής, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την **ένταξη του παιδιού στην κοινωνία**.
- **Η επιστημονική ανάλυση και κατανόηση της κοινωνίας** και των βαθιών αλλαγών της γίνεται απαραίτητο εργαλείο για να κατανοηθούν και οι αναγκαίες αλλαγές στην αγωγή του λαού.
- Κοινωνία-τύπος αγωγής-εσωτερικοποίηση ηθικών αρχών & αξιών-ένταξη παιδιών
- **Επιστημονική κατανόηση της αλλαγής της κοινωνίας-κατάλληλη αλλαγή στην αγωγή**

EMIL DURKHEIM (1858-1917): ΓΑΛΛΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ

- Υ. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στην **ανάπτυξη της κοινωνιολογικής θεωρίας της αγωγής**. Όταν το 1902 δίδασκε στη Σορβόννη τόνιζε ότι οι βαθιές αλλαγές στην κοινωνία έκαναν αναγκαίες και αντίστοιχες αλλαγές στην αγωγή του λαού. Και δεν είναι υπερβολή μου, έλεγε ο ίδιος, επειδή υπηρετώ την κοινωνιολογία όλη μου τη ζωή, αν θα έλεγα ότι «*για τον παιδαγωγό δεν ήταν ποτέ τόσο αναγκαία μια κοινωνιολογική εκπαίδευση*».

KARL MANNHEIM (1893-1947): ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ.

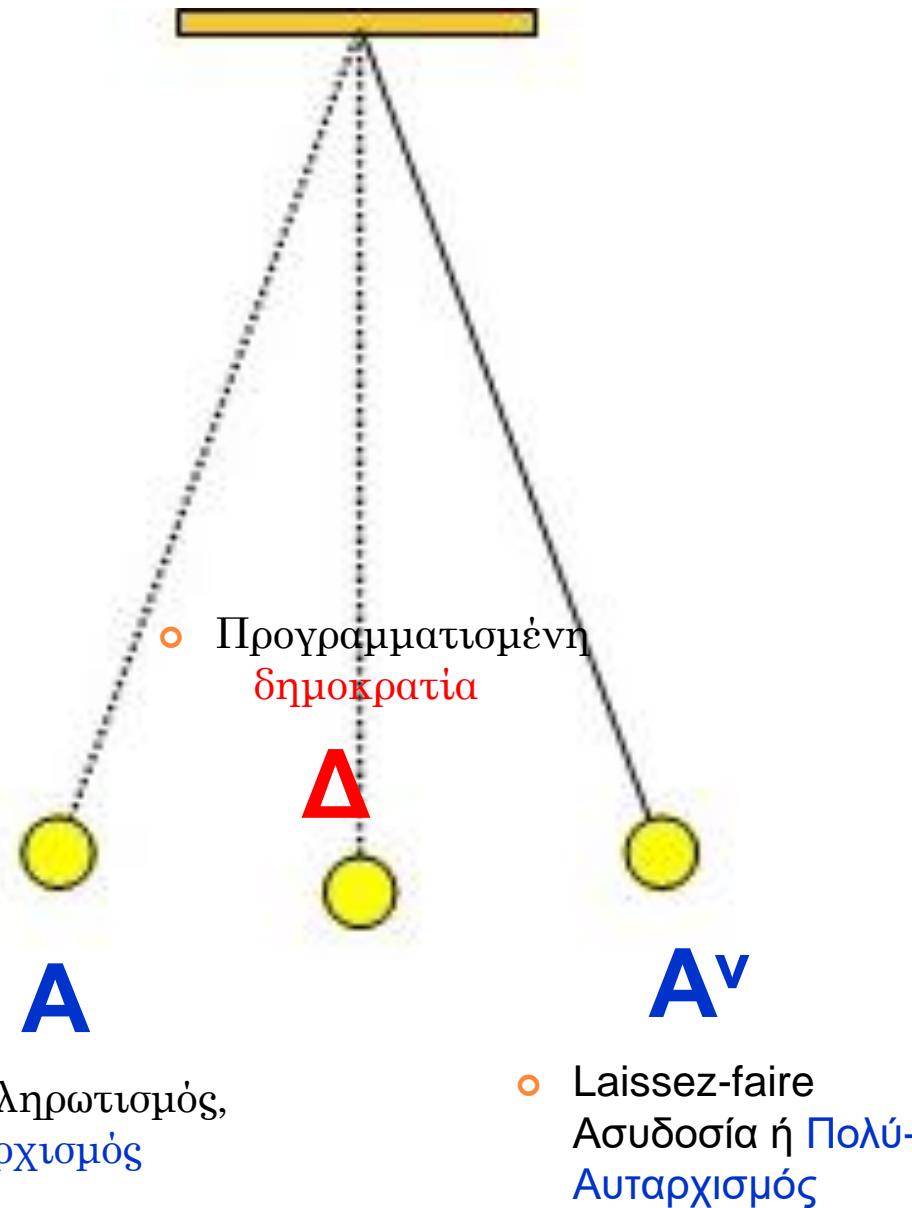
Karl Mannheim

- Είχε ενδιαφέρον για την **Κοινωνιολογία** & πίστευε ότι η **Αγωγή** είναι ένας από τους δυναμικούς παράγοντες της. Ήταν μια **κοινωνική τεχνική** και ένα **μέσο κοινωνικού ελέγχου**.
- › Ο ολοκληρωτισμός, η οικονομική κρίση του 1930, ο Β' παγκόσμιος πόλεμος τον οδήγησαν στη λογική της **ανασυγκρότησης της κοινωνίας** μέσω της διαμόρφωσης **ενός προγράμματος αγωγής** για μια καλύτερη κοινωνία, που θα στηρίζεται στη **δημοκρατία** και σ' ένα **σύστημα αξιών αποδεκτό από όλους**.

KARL MANNHEIM (1893-1947): ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ.

- Στο βιβλίο του: '*Diagnosis of Our Time*' –**Διάγνωση της εποχής μας**- (1943), προσπάθησε να καταδείξει τον τρίτο δρόμο μεταξύ των δυο ακραίων του **Laissez-faire** & του **ολοκληρωτισμού**, δηλ. την '**προγραμματισμένη δημοκρατία**', η οποία προϋπόθετε ένα **Consensus** (κοινή συναίνεση/ομοφωνία) **των αξιών**.
 - **Consensus** (κοινή συναίνεση/ομοφωνία) **των αξιών**
- Μόνο έτσι οι **δημοκράτες**, και όχι με την αδιαφορία τους σε κάθε ηθική αξία, μπορούν να δυναμώσουν τη **δημοκρατική αρχή**, ώστε να λειτουργήσει ως **έναυσμα** στους ανθρώπους να ενωθούν και να συμφωνήσουν για την **αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων** με σκοπό μια **κοινή ενέργεια**, ακόμα και αν ο καθένας ξεχωριστά έχει διαφορετική άποψη.

KARL MANNHEIM (1893-1947): ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ.

KARL MANNHEIM (1893-1947): ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ.

- Προτείνει, λοιπόν, μια από την επιστήμη της Κοινωνιολογίας προγραμματισμένη αγωγή του ανθρώπου. Προγραμματισμένη καθοδήγηση της ζωής των ανθρώπων πάνω σε κοινωνιολογική βάση, υποστηριζόμενη από την **ατομική και κοινωνική ψυχολογία**, αλλά και από το σύνολο **βασικών επιστημών** όπως: **Κοιν/γία, Ψυχολογία, Φιλοσοφία και Ιστορία** και θεωρεί την Επιστήμη της Αγωγής είναι μια επιστήμη γενική πάνω από όλες τις άλλες.
- Αγωγή με στόχο την **ενσωμάτωση του ανθρώπου** στην κοινωνία και τη διαμόρφωση του **δημοκρατικού τύπου προσωπικότητας-συμπεριφοράς**.
- ΆΡΑ:
- Σπουδαιότερη ανάγκη της κοινωνίας η **συμφωνία όλων (Consensus)**-πρώτο καθήκον της κοινωνικής εκπαίδευσης για την εκμάθησή του προς όλους.
- Ο Mannheim για την **Εκπαίδευση των δασκάλων** πρότεινε: Κοιν/γία για τον Παιδαγωγό, την Εκπαίδευση και την **Μαθησιακή Διαδικασία**.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- **Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης** ως ξεχωριστός κλάδος δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1950.
- **Εξετάζει:**
 - Κοινωνικές **ανισότητες**, εκπαιδευτικές ανισότητες,
 - **μηχανισμούς** κοιν. επιλογής από το σχολείο (διαγωνισμοί, εξετάσεις, αξιολόγηση),
 - δια βίου εκπαίδευση,
 - βασικοί **φορείς κοινωνικοποίησης** του ανθρώπου (οικογένεια, σχολείο), σχέσεις οικογένειας-σχολείου,
 - **παιδική ηλικία** και οι μαθητές ως κοινωνική κατηγορία και ως δρώντες στο σχολείο,
 - ο **εκπαιδευτικός** ως δρών υποκείμενο.

Ερωτήματα:

- Τι είναι κοινωνιολογία; Ποιο είναι το αντικείμενό της (με τι ασχολείται, τι μελετά) και γιατί είναι επιστήμη;
- Ποιους στόχους είχε το πειραματικό σχολείο του J. Dewey στο Chicago;
- Η άποψη του E. Durkheim για τον εξωτερικό και τον εσωτερικό έλεγχο/περιορισμό;
- Η άποψη του E. Durkheim για τις κοινωνικές δομές (ομάδες) με τα αυξημένα ποσοστά αυτοκτονιών;
- Κατά την άποψη του E. Durkheim πώς μπορούν να τιθασευτούν οι απεριόριστες ανθρώπινες επιθυμίες, ειδάλλως τι συμβαίνει;
- Η άποψη του E. Durkheim για την αγωγή ως μια κοινωνική υπόθεση ('κοινωνιολογική εκπαίδευση'), πώς λειτουργεί;
- Η άποψη του K. Mannheim για την αγωγή και τη διαμόρφωση του δικού του προγράμματος αγωγής. Η 'προγραμματισμένη δημοκρατία', Consensus -συμφωνία όλων-